

Asia: VN/22054/2023

Lausuntopyyntö vapaasta sivistystyöstä annetun lain, valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain ja puoluelain muuttamisesta sekä luonnoksesta vapaasta sivistystyöstä annetun asetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Vapaasta sivistystyöstä annetun lain 3 §

-

Vapaasta sivistystyöstä annetun lain 6 c §. Onko vapaasta sivistystyössä annetun lain 6 c §:ään ehdotettu osaamismerkkien määritelmä onnistunut?

SAK pitää esitettyjä muutoksia liittyen opintomerkkeihin perusteltuina. SAK korostaa, että opintomerkkien käyttöönottoa, tunnettavuutta ja sisältöjä on syytä opetus- ja kulttuuriministeriön, sekä Opetushallituksen seurata tarkasti ja tuottaa tietoa sidosryhmille.

Vapaasta sivistystyöstä annetun lain 13 §

Hallituksen esityksessä esitetään vapaasta sivistystyöstä annetun lain 13§ muuttamista siten, että yksikköhintoja laskettaessa käyttökustannuksina ei pidetä muita kuin koulutukseen kiinteästi liittyviä opiskelijoiden matkakustannuksia, sekä muihin kuin kansanopistojen ja liikunnan koulutuskeskusten opintoihin osallistuvien opiskelijoiden ruokailu- ja majoituskustannuksia.

SAK vastustaa muutosta ja esittää, että kustannusten laskentaan ei tehdä muutoksia. Opintokeskukset ovat keskeisiä aikuiskoulutuksen tarjoajia pienipalkkaisille ja matalasti koulutetuille ryhmille. Ehdotettu muutos vähentäisi selvästi heille tarjottavaa koulutusta. Esitystä perustellaan epämääräisesti viitaten avokätisiin matkoihin ja ruokailuihin lomakohteissa. Esityksessä ei käy ilmi mihin tämä perustuu. Jos tätä tapahtuu pienessä määrin, siihen pitää puuttua muilla keinoin, esimerkiksi määrittelemällä kulukattoja kustannuksille.

Orpon hallitusohjelmaan on kirjattu kovat leikkaukset vapaan sivistystyön rahoitukseen, joka kohdistuu kovinten juuri opintokeskuksiin. Nämä suunnitellut leikkaukset yhdistettynä matka-

ruokailu- ja majoituskustannusten poistamisesta rahoituksesta romuttavat opintokeskusten toimintaedellytykset.

Vapaasta sivistystyöstä annetun lain 13 b §

-

Vapaasta sivistystyöstä annetun lain 21 §

-

Vapaasta sivistystyöstä annetun lain 24 §

-

Valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain 9 d §

-

Puoluelain 8 §

-

Puoluelain 8 a §

-

Vapaasta sivistystyöstä annetun asetuksen 5 §

-

Vapaasta sivistystyöstä annetun asetuksen 6 b §

-

Onko teillä täydennettävää vaikutusarvioihin?

-

Muut kommentit ehdotuksiin liittyen

Liitteen liittäminen ei ollut mahdollista. Tässä kopioituna 1 sivun mittainen tiivistelmä lausunnosta:

Suomen ammattiliittojen keskusjärjestö SAK lausuu vapaasta sivistystyöstä annetun lain, valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain ja puoluelain muuttamisesta sekä luonnoksesta vapaasta sivistystyöstä annetun asetuksen muuttamisesta. SAK ihmettelee lausuntopyynnön jakelua, joka ei käy mistään selville kuten yleensä ollut tapana. Lakiesityksessä käsitellään keskeisiä aikuiskoulutukseen ja työelämään liittyviä muutoksia, joihin ei ainakaan palkansaajakeskusjärjestöiltä ole pyydetty lausuntoja. Tämä ei vastaa hyvää lainsäädäntövalmistelun periaatteita.

SAK pitää esitettyjä muutoksia liittyen opintomerkkeihin perusteltuina. SAK korostaa, että opintomerkkien käyttöönottoa, tunnettavuutta ja sisältöjä on syytä opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Opetushallituksen seurata tarkasti ja tuottaa tietoa sidosryhmille.

Hallituksen esityksessä esitetään vapaasta sivistystyöstä annetun lain 13§ muuttamista siten, että yksikköhintoja laskettaessa käyttökustannuksina ei pidetä muita kuin koulutukseen kiinteästi liittyviä opiskelijoiden matkakustannuksia, sekä muihin kuin kansanopistojen ja liikunnan koulutuskeskusten opintoihin osallistuvien opiskelijoiden ruokailu- ja majoituskustannuksia.

SAK vastustaa muutosta ja esittää, että kustannusten laskentaan ei tehdä muutoksia. Opintokeskukset ovat keskeisiä aikuiskoulutuksen tarjoajia pienipalkkaisille ja matalasti koulutetuille ryhmille. Ehdotettu muutos vähentäisi selvästi heille tarjottavaa koulutusta. Esitystä perustellaan epämääräisesti viitaten avokätisiin matkoihin ja ruokailuihin lomakohteissa. Esityksessä ei käy ilmi mihin tämä perustuu. Jos tätä tapahtuu pienessä määrin, siihen pitää puuttua muilla keinoin, esimerkiksi määrittelemällä kulukattoja kustannuksille.

Orpon hallitusohjelmaan on kirjattu kovat leikkaukset vapaan sivistystyön rahoitukseen, joka kohdistuu kovinten juuri opintokeskuksiin. Nämä suunnitellut leikkaukset yhdistettynä matka-, ruokailu- ja majoituskustannusten poistamisesta rahoituksesta romuttavat opintokeskusten toimintaedellytykset.

Vanhala Laura
SAK ry - Mikko Heinikoski, Koulutus- ja työllisyysasioiden päällikkö, SAK ry